

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świątajno na lata 2025-2028

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Świątajno zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świątajno jest projekt uchwały budżetowej na 2025 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2024 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Świątajno za lata 2023 i 2022 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 10 października 2024 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2024 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Świątajno na dzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2024 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, Gmina Świątajno nie planuje spłaty zobowiązań w okresie prognozy. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza minimalny okres obowiązywania WPF (rok budżetowy + trzy kolejne lata). W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Świątajno została przygotowana na lata 2025-2028.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Świątajno wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Świątajno, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 10 października 2024 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2026	3,50%	3,10%	6,30%
2027	3,10%	2,60%	5,80%
2028	2,80%	2,50%	5,30%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 10 października 2024 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2024.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- dla roku 2025 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- dla lat 2026-2028 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Świętajno.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2025 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2025 rok. Od 2026 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = (Y_0) \cdot (1 + P + I + W + S)$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

$P = w_i^{PKB} \cdot PKB_i$ – waga wskaźnika PKB przemnożona przez wskaźnik PKB w danym roku;

$I = w_i^{CPI} \cdot CPI_i$ – waga wskaźnika inflacji przemnożona przez wskaźnik inflacji w danym roku;

$W = w_i^{WYN} \cdot WYN_i$ – waga wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń przemnożona przez wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń w danym roku;

S – współczynnik stałego wzrostu.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Świętajno dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
- subwencję ogólną;
- dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;

5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Świętajno oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2026-2028	100,00%	0,00%
dochody z udziału w CIT	2026-2028	100,00%	0,00%
subwencja ogólna	2026-2028	100,00%	0,00%
dotacje bieżące	2026-2028	100,00%	0,00%
pozostałe, w tym:	2026-2028	100,00%	0,00%
z podatku od nieruchomości	2026-2028	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2025 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Świętajno, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2025 r. ustalono więc na poziomie 1 281 000,00 zł, co stanowi 117,97% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2024 r.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2025 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są

regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2025 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 125 500,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

W 2025 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 6 462 462,69 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Świętajno dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Świętajno oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy wydatków bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna na inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
wynagrodzenia i pochodne	2026-2028	25,00%	25,00%	50,00%
inne	2026-2028	0,00%	100,00%	0,00%

Źródło: Opracowanie własne.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2025 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2025 r. w budżecie Gminy Świętajno wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 9 919 107,71 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2024 r. o kwotę 373 230,75 zł. W latach 2026-2028 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Świętajno nie planuje wydatków z tytułu poręczeń i gwarancji.

W okresie prognozy Gmina Świętajno nie planuje wydatków na obsługę długu.

Pozostałe wydatki bieżące

W prognozie WPF pozostałe wydatki bieżące zostały skalkulowane w oparciu o indeksację o wskaźnik inflacji, zgodnie z założeniami przedstawionymi w tabeli powyżej.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świętajno na lata 2025-2028.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2025 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -1 203 834,47 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – 1 203 834,47 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Wynik budżetu Gminy Świętajno

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2025	31 852 884,94	33 056 719,41	-1 203 834,47
2026	26 398 884,00	26 943 134,00	-544 250,00
2027	26 959 500,00	27 485 750,00	-526 250,00
2028	27 714 365,00	28 223 115,00	-508 750,00

Źródło: Opracowanie własne.

W okresie prognozy deficyt budżetu zaplanowano również w latach 2026, 2027, 2028.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 1 203 834,47 zł. Przychody Gminy Świętajno w 2025 r. obejmują:

1. nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych – 1 203 834,47 zł;

Przychody budżetowe zaplanowano również w latach 2026, 2027, 2028.

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy rozchodów nie planuje się.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2024 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świętajno na lata 2025-2028, w kolumnie pomocniczej WPF „2024 przewidywane wykonanie” wynosi 0,00 zł. Na koniec 2025 roku kwotę długu planuje się na poziomie 0,00 zł.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2025 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Świętajno zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wynik budżetu bieżącego Gminy Świętajno

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2025	25 264 622,25	24 754 394,08	510 228,17	1 714 062,64
2026	26 148 884,00	25 638 175,00	510 709,00	1 054 959,00

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2027	26 959 500,00	26 483 362,00	476 138,00	1 002 388,00
2028	27 714 365,00	27 304 762,00	409 603,00	918 353,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Świętajno przedstawiono w tabeli poniżej.

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2025	0,00%	13,66%	TAK	13,69%	TAK
2026	0,00%	11,06%	TAK	11,09%	TAK
2027	0,00%	8,89%	TAK	8,93%	TAK
2028	0,00%	6,41%	TAK	6,45%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Świętajno spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2024 r. jak i w oparciu o kolumnę „2024 przewidywane wykonanie”.

Informacje dodatkowe

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym:

- finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (kolumna od 9.1 do 9.4.1.1);
- informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11)

stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.